

RS Global

ISSN 2413-1032

WORLD SCIENCE

Multidisciplinary Scientific Edition

WORLD SCIENCE

№ 5(33)
Vol.5, May 2018

Copies may be made only from legally acquired originals.

A single copy of one article per issue may be downloaded for personal use (non-commercial research or private study). Downloading or printing multiple copies is not permitted. Electronic Storage or Usage Permission of the Publisher is required to store or use electronically any material contained in this work, including any chapter or part of a chapter. Permission of the Publisher is required for all other derivative works, including compilations and translations. Except as outlined above, no part of this work may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means without prior written permission of the Publisher.

Publisher –
RS Global Sp. z O.O.,
Scientific Educational Center
Warsaw, Poland

Numer KRS: 0000672864
REGON: 367026200
NIP: 5213776394

Publisher Office's address:
Dolna 17,
Warsaw, Poland,
00-773

Website: <https://ws-conference.com/>

E-mail: rsglobal.poland@gmail.com

Tel: +4(857) 898 55 10

The authors are fully responsible for the facts mentioned in the articles. The opinions of the authors may not always coincide with the editorial boards point of view and impose no obligations on it.

CONTENTS

PSYCHOLOGY

<i>Larin Dmitro</i> THE STUDY FUNDAMENTAL ASPECTS OF THE HISTORY OF 20TH CENTURY PSYCHOLOGY.....	5
<i>Mamedova K. K.</i> PSYCHOLOGY OF GENDER DIFFERENCES IN SOCIAL ACTIVITY.....	8
<i>Svitlana Vykova</i> RISK IN BEHAVIOR AND PROFESSIONAL ACTIVITY.....	11
<i>Радчук Г. К.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СУЧАСНИХ СТУДЕНТІВ.....	16

SOCIOLOGY

<i>Арифханова С. Н.</i> ФЕНОМЕН ОГРАНИЧЕННОЙ РАДИКАЛИЗАЦИИ В СРЕДЕ ТРУДОВЫХ МИГРАНТОВ ИЗ УЗБЕКИСТАНА В РОССИИ.....	22
--	----

PHILOSOPHY

<i>Charkazova Sevda Sabir</i> PRINCIPLES OF LEARNING AND TEACHING VOCABULARY.....	27
--	----

PHILOLOGY

<i>Cumshudova Gulshan</i> HISTORY OF LOAN WORDS IN ENGLISH. SOURCES OF LOANS. CALQUES. PERIODICAL STATES OF ENGLISH VOCABULARY.....	30
<i>Gurbanova Gulay</i> THE IMPORTANCE AND DIFFICULTIES OF IDIOMS AND FIXED EXPRESSIONS IN THE TRANSLATION PROCESS.....	36
<i>Rana Shamiyeva</i> STRATEGIES FOR TEACHING VOCABULARY.....	41
<i>Гетман Ю. С.</i> Д. В. АВЕРКИЕВ «ВИЛЬЯМ ШЕКСПИР. СТАТЬЯ Ё».....	44
<i>Креч Т. В., Мілева І. В.</i> АСОЦІАТИВНИЙ ПСИХОЛІНГВІСТИЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ У РОЗМЕЖУВАННІ ПРОТИЛЕЖНИХ МОВНИХ ФЕНОМЕНІВ.....	46
<i>Шуляк Ірина</i> ФУНКЦІОНУВАННЯ НЕПРЯМИХ МОВЛЕННСЬВИХ АКТИВ У РОМАНАХ ПАТРІКА ВАЙТА.....	51

ART

<i>Осипенко В. В.</i> НАРОДНОПІСЕННА ТРАДИЦІЯ БУКОВИНИ У ТВОРЧОСТІ МАРІЇ МИКОЛАЙЧУК...	56
---	----

LEGAL AND POLITICAL SCIENCE

<i>Slavka Dimitrova</i> COMMUNITY PARTICIPATION IN EXECUTION OF PUNISHMENTS. INFORMAL CONTROL THEORY.....	62
---	----

ФУНКЦІОНУВАННЯ НЕПРЯМИХ МОВЛЕННЄВИХ АКТІВ У РОМАНАХ ПАТРИКА ВАЙТА

аспірант Шуляк Ірина

Україна, м. Луцьк, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

ARTICLE INFO

Received 22 April 2018

Accepted 05 May 2018

Published 12 May 2018

KEYWORDS

indirect speech act,
indirect expressive,
evaluation,
perlocution,
positive and negative speech
effect

ABSTRACT

The article deals with the functional peculiarities of indirect speech acts in Patrick White's discourse. Indirect utterances are defined as effective means of verbal cooperation in characters' speech. The speaker realizes indirect speech effect on the recipient by means of indirect utterances in Patrick White's discourse. Indirect speech effect is verbal or non-verbal reaction of a character on the indirect speech act in communicative situation. The analysis of characters' speech in Patrick White novels shows that indirect utterances make positive and negative emotional speech effect on the recipient. In addition to this, the evaluative issue of indirect speech acts accounts for its effective functionality in Patrick White's novels. The speakers use indirect utterances to evaluate the recipient's actions, feelings, behavior, character, skills and things in general.

© 2018 The Author.

Постановка проблеми в загальному вигляді та обґрунтування її актуальності.

Дослідження будь-якого мовленнєвого явища у лінгвістичній науці передбачає аналіз його функціонального аспекту, який полягає у тому, щоб виявити його результативність у вербальній інтеракції. Тобто, вивчення мовленнєвої одиниці обумовлює вияв і демонстрацію її функціональних параметрів у комунікативному процесі. Адже, якщо мовленнєва одиниця не призводить до будь-яких зрушень вербального чи невербального характеру у взаємодії мовленнєвих особистостей, у якій ці зміни постають як наслідок такої кооперації, то така одиниця втрачає актуальність дослідження. Непрямий мовленнєвий акт є одним із ефективних мовленнєвих засобів, який є функціонально дієвим у реалізації запланованої мовленнєвої дії у певних ситуаціях вербальної інтеракції, тому становить особливий інтерес зарубіжних і вітчизняних учених у наукових розвідках, бо релевантність у комунікативному процесі будь-якого мовленнєвого явища, й непрямого мовленнєвого акта зокрема, стала однією з основних проблем лінгвістичної науки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загалом, вивчаючи функціонально-прагматичні можливості непрямих мовленнєвих актів, зарубіжні [5; 7; 9; 11] та вітчизняні [1; 2; 3; 6] вчені вказують на широкий спектр передумов, які впливають на те, чому мовець не хоче або не може прямо реалізувати мовленнєвий вплив на співрозмовника. Умови й причини, що викликають вживання непрямих мовленнєвих актів і якими керується мовець у сформованій комунікативній ситуації, є взаємопов'язаними між собою. Існують дослідження, у яких описано випадки вживання непрямих мовленнєвих актів для вербалізації прохання (Дж. Серль [11]; Н. А. Трофімова [5]), скарги (М. Круз [10]), вибачення (Б. Карлсон [9]; Н. А. Трофімова [5]), компліменту (Н. А. Трофімова [5]), наказу (Дж. Серль [11]). Відповідно, **мета статті** полягає у виявленні функціонально-прагматичного потенціалу непрямих мовленнєвих актів на внутрішньому рівні комунікації романів П. Вайта. **Завданням статті** є виявити та проаналізувати причини функціонування непрямих мовленнєвих актів у діалогічному мовленні персонажів романів П. Вайта.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для аналізу функціонального аспекту непрямих мовленнєвих актів у художньому дискурсі П. Вайта будемо послуговуватися концепцією перлокуції Л. Р. Безуглої, яка визначає поняття перлокуції як інтендований мовленнєвий вплив мовця на думки, почуття і дії співрозмовника або третьої особи через локутивний та іллокутивний акти [1, 189]. Як стверджують К. Бах і Р. Харніш, "перлокуція може виражатися не буквально у висловленні, а її успішність визначається визнанням ("recognized") співрозмовника, тобто за результатом досягнутого впливу на співрозмовника [7, 81]. Мовленнєвий вплив є заздалегідь обдуманий мовцем ефект, що спрямований викликати необхідну реакцію у співрозмовника, та має чітко визначений спектр дії. Тобто, комунікант у

формі непрямого мовленнєвого акту опосередковано виражає мовленнєвий вплив на іншого учасника комунікації з метою вплинути на його поведінку, хід його думок, почуття й настрої. Непрямо виражена комунікативна інтенція мовця у непрямих мовленнєвих актах здійснює мовленнєвий вплив на співрозмовника, впливає на “суспільні, культурні, міжособистісні, суб’єктивно-емоційні відношення учасників вербальної комунікації” [6, 68]. Реалізація непрямого мовленнєвого впливу (перлокуції) повідомлення на співрозмовника конкретизує комунікативну інтенцію (іллокуції) учасників вербальної інтеракції, вербалізовану в формі непрямого висловлення. Водночас, комунікативна інтенція “продукує” (*give rise*) мовленнєвий ефект висловлення у комунікативному процесі” [6, 82].

Факторами, які змушують мовця звернутися до небуквальних засобів ведення комунікації, можна вважати бажання наповнити повідомлення емоційним значенням, яке виступає засобом впливу на співрозмовника та підсилення емоційної забарвленості непрямого мовленнєвого впливу. Емоційність обов’язково присутня у комунікації. Як зазначає С. Шабат-Савка, емоційне ставлення до висловленого виявляється у конкретній ситуації спілкування і може нашаровуватися на будь-яку синтаксичну конструкцію, й на непрямий мовленнєвий акт зокрема [6, 115]. У художньому дискурсі П. Вайта непрямі висловлення є ефективними засобами відтворення “емоціогенних мовленнєвих ситуацій”, що заздалегідь обумовлені наміром мовця, його станом чи поведінкою [6, 115].

Емоційний мовленнєвий вплив, реалізований за допомогою непрямих висловлень, репрезентовано у плані вияву позитивних чи негативних емоцій (С. Шабат-Савка [6]). Емоції позитивного характеру об’єднують такі види емоцій, як: радість, ласка, захоплення, співчуття, обіцянки, вибачення, подяка, жарт. Емоції негативного характеру репрезентують зневагу, погрозу, насмішку, ненависть, тощо. Однак, неможливо достеменно вказати і прокласифікувати увесь перелік емоційних станів мовця у вербальній інтеракції через їх спонтанний характер виникнення та широкий спектр прояву.

У художньому дискурсі П. Вайта одним із найуживаніших та найефективніших засобів вираження непрямого мовленнєвого впливу емоційного характеру є непрямі мовленнєві акти експресиви, які складають основну частину емотивно-аксіологічного простору мовленнєвого впливу. Прагматична функція непрямих експресивів полягає в опосередкованій експлікації емоційної реакції учасника комунікації на побачене, почуте, висловлене, в експресивній репрезентації його психоемоційного стану, формуючи емоційний фрагмент діалогічного мовлення персонажів художнього дискурсу.

Комуніканти вживають непрямі мовленнєві акти як передчасний попереджувальний спосіб внесення дисгармонії у стосунки, вираження негативного ставлення та провокування конфліктної ситуації [8, 145], реалізуючи мовленнєвий вплив негативного емоційного характеру.

а) непрямий емоційний вплив негативного характеру, наприклад:

“He seemed to be waiting for her; he looked anxious, and was walking up and down. “Ellen,” he said (he had never called her ‘Ellen’ before). “I’ve mislaid the pills which normally stand on the bedside commode” [14, 55].

“Aw,” the wife answered, flushing, “they was there this morning, Mr Roxburgh.”

“They were, were they?” He continued gravely looking at her.

Висловлення головного героя роману “Бахрома із листя” *‘I’ve mislaid the pills which normally stand on the bedside commode’* інформує його дружину про втрату медикаментів у каюті корабля. Чоловік додатково має намір принизити дружину, звинуватити у недбалому ставленні до себе і, тим самим, провокує напругу, що призводить до емоційно-експресивного навантаження комунікативної ситуації. У самій структурі непрямого мовленнєвого акту відсутні будь-які компоненти-складники експресії, однак вона в ньому виражається почуттями мовця. Тобто, емоційність спостерігаємо у поведінці чоловіка в момент мовлення (*‘he looked anxious, and was walking up and down’ [14, 55]*), яка впливає на плин комунікації. Непрямо виражена чоловіком образа разом із вимогою до дружини – знайти ліки у каюті корабля здійснюють непрямий мовленнєвий вплив емоційного та спонукального характеру на місіс Роксберг. Соціальна нерівність і недотримання морально-етичних норм поведінки, рольова ситуація “чоловік – дружина” у сукупності ініціюють вибір головного героя синкретичного непрямого мовленнєвого акту (непрямий мовленнєвий акт експресив + непрямий мовленнєвий акт директив), що стає ефективним засобом досягнення дисгармонії у комунікативному процесі. До того ж, мовець убачає релевантність саме непрямого висловлення, яке спонукає співрозмовника до виконання його волі (дружина повинна знайти чоловіку ліки), що стає очевидним із контексту твору: *‘In the bedroom she moved the heavy marble-topped commode, and*

found the bottle which had fallen down against the wainscot ... and his gratitude forgave her any possible lapse' [14, 55].

б) непрямий емоційний вплив позитивного характеру, наприклад:

"On Friday evening, several of them," the latter replied. "All jolly, yet respectful young men. We prepared a punch cup, and several cold dishes. **It was all so quickly arranged, my dear, there was little opportunity to send over for your girls**" [13, 299].

"On Friday evening," said Mrs bonner, "our girls were otherwise engaged."

Висловлення жінки '**It was all so quickly arranged, my dear, there was little opportunity to send over for your girls**' описує й інформує місіс Боннер про те, що світський захід був організований дуже швидко, щоб запросити на нього дівчат подружки. Однак, це не єдиний намір жінки, що актуалізується у діалогічному мовленні. Подружка опосередковано просить вибачення у місіс Боннер за те, що не запросила її дочок на світську вечірку. Нашарування додаткової комунікативної інтенції повідомлення на пряму іллокуцію мовленнєвого акту транспонує повідомлення у сферу експресивного використання. Моделювання непрямого мовленнєвого акту експресив зумовлено функціональною спрямованістю повідомлення. Адже непряме висловлення розкриває психоемоційний стан жінки, а також, виражає відчуття провини у ситуації, що склалася, і бажання викликати у місіс Боннер позитивну реакцію – вибачення, формуючи сприятливі умови для успішної вербальної інтеракції в майбутньому.

Категорія емоційності має безперервний зв'язок з оцінкою. Адже людина не просто чуттєво сприймає явища й події в реальному житті, не лише емоційно реагує на вчинки та дії оточуючих її людей, вона оцінює дійсність. Оцінка, як зазначає Г. І. Приходько, передбачає не тільки ставлення до об'єктів навколишнього світу, але й пізнання, осмислення й оцінювання дійсності та відношення суб'єкта до результатів пізнання [4, 45]. Оцінювання реалізується у непрямих висловленнях, є означенням сформованої комунікативної ситуації для вираження суб'єктивної інтерпретації висловленого у повідомленні подій та явищ. Непрямі мовленнєві акти з аксіологічним типом мовленнєвого впливу спрямовані на те, щоб:

– оцінити певний предмет, наприклад:

Jenie Carson had rolled over and was lying propped on her elbows. "And who's written this frightening play?"

"It's not written – or not entirely. The greater part will be improvised."

"Darling," Madge Puckeridge warned, "**you will end up naked, and in the round.**" [13, 127].

Висловлення жінки '**You will end up naked, and in the round**' реалізує намір проінформувати і застерегти актора від участі у запропонованій п'єсі. Додатково повідомлення виражає інтенцію оцінити недописану п'єсу. У художньому діалозі жінка має на меті викликати неприємні почуття у співрозмовника, виражаючи негативну оцінку витвору мистецтва для того, щоб чоловік відмовився від гри. Зрештою, така негативна реакція жінки на участь актора у п'єсі призводить до порушення гармонійних міжособистісних відносин між учасниками комунікації: вони припиняють розмову і розходяться.

– оцінити риси характеру й здібності людини, наприклад:

"Oh, this is always the frightful hour! And why do you have to go? **Why I must have Badgery? Why you cannot stay every morning, Miss de Santis, till Sister Badgery shows herself?**" [13, 21].

Висловлення головної героїні роману "Око бурі", чому вона має залишатися з доглядальницею Беджері, замість сестри Сантіс, реалізує намір жінки відмовитися від компанії доглядальниці Беджері. Місіс Хантер недолюблює дівчину, яка за нею доглядає, і пропонує сестрі Сантіс залишитися на цілу зміну. Однак, у художньому мовленні повідомлення реалізує додатковий намір – негативно оцінити здібності доглядальниці, звинувачуючи її у недбалстві. Експлікація й домислювання емоційно-оцінного типу мовленнєвого впливу, а не спонукального чи інформативного, що присутні у формі непрямого мовленнєвого акту, стає очевидним з контексту художнього дискурсу П. Вайта: "**Trained nurses have little idea how the human anatomy works**" [13, 105]. Реалізація негативного непрямого мовленнєвого впливу у формі непрямого мовленнєвого акту призводить до конфлікту між господинею та доглядальницею.

– оцінити дії та вчинки, наприклад:

"You delivered her safe and sound, I take it. Did they ask you in? You were away so long for such a short distance."

"**We had some conversation on the doorstep.**"

"Did she tell you anything – on the reckless drive?"

"What would she tell me? ... Well foreign and nutty" [15, 57].

Висловлення чоловіка з роману “Справа Твайборна” *‘We had some conversation on the doorstep’* інформує дружину про те, що його розмови з жінкою відбулася на порозі дому. У сформованій комунікативній ситуації стає очевидним, що чоловік виражає докір тому, що сім’я не запросила його до будинку. Тобто, реалізуючи констатив, персонаж має на меті реалізувати експресив – виразити осуд діям жінки, яку він проводив додому. Непрямий мовленнєвий акт експресив додатково реалізує емоційно-оцінний тип мовленнєвого впливу, переконуючи дружину у тому, що сім’я французького походження не є приязними й не бажають продовжувати дружні відносини з ними.

Непрямий мовленнєвий акт є ефективним засобом зменшення негативного мовленнєвого ефекту на співрозмовника та запобігання комунікативному конфлікту, виражає дотримання соціальної чи культурної дистанції між комунікантами. Відповідно до цього, непрямі висловлення спрямовані на те, щоб:

– оцінити моральні норми і поведінку співрозмовника, наприклад:

“When I am going to get a new suit?” he had to ask at last.

“Think of the poor,” Maman replied dreamily [12, 106].

Висловлення матері *‘Think of the poor’* опосередковано виражає відмову від придбання костюма для сина. Також, у художньому дискурсі роману “Вівісектор” повідомлення непрямо реалізує мовленнєвий вплив емоційно-оцінного характеру. Тобто, реалізуючи прямий директив – спонукати сина подумати про стан бідних дітей, які взагалі не мають що одягнути у холодну пору, персонаж має мету реалізувати непрямо директив – відмову купляти новий костюм прийомному синові, а також непрямо експресив – вплинути на почуття й думки хлопчика, викликавши у нього співчуття та емпатію до бідних дітей. Пряме несхвалення думок сина чи ігнорування його потреб призвело б до конфліктної ситуації, а саме: до обурення та засудження хлопчиком дій матері. Бажання “приховати” основну причину відмови – нестача коштів у придбанні одягу дитині, впливає на вибір засобу непрямого інформування. Відповідь мовця про небажання виконати прохання дозволяє уникнути критичних зауважень і незгоди зі сином, однак не досягає релевантності у сформованій комунікативній ситуації, що стає очевидним із наступних мовленнєвих актів: *‘Oh, I know all about the poor!’ he delivered it as cheeky as possible [12, 106].* Син відмовляється задумуватися над причиною відмови матері й усвідомити потреби інших членів сім’ї, що призводить до внесення дисгармонії у стосунки матері й дитини та міжособистісного конфлікту.

Різноманіття комунікативних інтенцій емоційно-оцінного типу мовленнєвого впливу у художньому дискурсі П. Вайта мовці вербалізують за допомогою непрямих мовленнєвих актів. Позитивний характер емоційно-оцінного типу мовленнєвого впливу у формі непрямих мовленнєвих актів реалізовано за допомогою вибачення, обіцянки, співчуття, а негативний характер емоційно-оцінного впливу реалізовано за допомогою докору, звинувачення, погрози, насмішки, зневаги й приниження, що у відсотковому співвідношенні переважає у діалогічному мовленні персонажів художнього дискурсу П. Вайта (див. Таблицю 1).

Таблиця 1. Вияв емоційно-оцінного мовленнєвого впливу в непрямих мовленнєвих актах у персонажному мовленні художнього дискурсу Патріка Вайта

Тип емоційно-оцінного мовленнєвого впливу	Непрямі мовленнєві акти (n)	Непрямі мовленнєві акти (%)
Позитивний тип непрямого мовленнєвого впливу	139	27 %
Негативний тип непрямого мовленнєвого впливу	375	73 %

Отже, здійснення емоційно-оцінного типу мовленнєвого впливу у формі непрямих мовленнєвих актів реалізує широкий спектр інтенцій мовця, які яскраво репрезентують його позицію, позитивне чи негативне ставлення до ситуації, явища чи людини. Здійснення емоційно-оцінного типу мовленнєвого впливу є важливим етапом формування мовленнєвої діяльності з використанням непрямих мовленнєвих актів. Адже позитивна оцінка й емоційне сприйняття і реагування на сформовану комунікативну ситуацію обумовлене бажанням мовця виявити своє прихильне ставлення до співрозмовника та сприяють кооперативному перебігу комунікації, формуючи сприятливі умови для успішної вербальної інтеракції. Перевага у здійсненні персонажами негативного типу емоційно-оцінного мовленнєвого впливу у формі непрямих мовленнєвих актів вказує на прагнення внести дисгармонію у стосунки між комунікантами та сприяє реалізації конфліктного типу спілкування.

Висновки і перспективи подальших досліджень. У результаті дослідження функціонального аспекту непрямих мовленнєвих актів у романах П. Вайта виявлено, що непрямі висловлення реалізують непрямий мовленнєвий вплив позитивного й негативного емоційно-оцінного характеру і широкий спектр інтенцій мовця. Також, з'ясовано, що вживання непрямих висловлень у персонажному мовленні залежить від об'єктивних причин перебігу вербальної інтеракції, а саме: сформованої комунікативної ситуації та її обставин; соціально-рольового статусу комунікантів; соціальної рівності/нерівності учасників вербальної взаємодії; дотримання загальноприйнятих правил поведінки разом із етикетними мовленнєвими нормами для організації кооперативного й гармонійного типу спілкування; недотримання правил поведінки разом із етикетними мовленнєвими нормами для організації конфліктного типу спілкування. Перспективи розробки розглянутої проблематики дослідження непрямих мовленнєвих актів вбачаємо у виявленні їх функціонування у різних типах дискурсу у порівняльному аспекті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Безугла Л. Р. Когнітивно-прагматичні характеристики імпліцитних смислів у німецькомовному дискурсі: дис... д-ра наук. Х., 2009. 570 с.
2. Гладуш Н. Ф. Актомовленнєва послідовність у діалогічному дискурсі. Слово і речення: синтактика, семантика, прагматика. Київ, 2013. С. 115–119.
3. Мясоєдова С. В. Категорія спонукання і її вираження в непрямих висловленнях сучасної української мови: автореф. дис. ... канд. філол. наук. Х., 2001. 19 с.
4. Приходько Г. І. Оцінка і комунікація: посіб. для студентів та аспірантів. Вінниця: Нова Книга, 2013. 168 с.
5. Трофимова Н. А. От любви до ненависти: Смысловые узоры экспрессивов: монография. СПб.: ИВЭСЭП, 2011. 295 с.
6. Шабат-Савка С. Т. Категорія комунікативної інтенції в українській мові: монографія. Чернівці: "Букрек", 2014. 412 с.
7. Bach K., Harnish R. Linguistic Communication and Speech Acts. Cambridge: Mass and London: MIT press, 1979. 327 p.
8. Held G. Politeness in linguistic research. Politeness in language: Studies in its history, theory and practice (2nd ed.). Berlin: Mouton de Gruyter, 2005. P. 131 – 153.
9. Carlson B. Clark H. Hearers and Speech Acts. Language, 1982. Vol. 58 (2). P. 332 – 373.
10. Cruz M. Metarepresentations and Indirect Complaints: A Relevance Theoretic Approach. In the Mind and across Minds: A Relevance-theoretic Perspective on Communication and Translation. Ed. by E. Wałaszewska, M. Kisielewska-Krysiuk, A. Piskorska. Cambridge Scholars Publishing, 2010. P.167 – 187.
11. Searle J. Expression and Meaning: Studies in the Theory of Speech Acts. Cambridge: Cambridge University Press, 1979. 204 p.
12. White P. Vivisector. NY: The Viking Press, 1970. 568 p.
13. White P. The Eye of the Storm. New York: Avon, 1975. 544 p.
14. White P. Fringe of Leaves. London: Penguin Classics, 1993. 368 p.
15. White P. The Twyborn Affair. London: Penguin Classics, 1993. 432 p.